

Toespraak Herdenking bij de Toren 2 november 2018

Het is minstens tweemaal gebeurd, de afgelopen weken, dat verschillende kinderen, na hun genoten pauze, opgewonden de klas binnenkwamen. Ze hadden het met elkaar aan de stok. Verwijten vlogen over en weer. De gezichten stonden op onweer. Wat begon met een spel eindigde in een fikse ruzie. Het was gedaan met de rust. De vrede was ver te zoeken. De sfeer binnen de groep was niet bepaald gezellig. En de kinderen die er niets mee te maken hadden? Ja, die waren de dupe.

In tijden van onrust, van ruzie, ja in tijden van oorlog zijn vele onschuldigen de dupe. Ook in onze tijd. Ik noem u de vele Venezolanen die op de vlucht zijn als gevolg van de crisis en het geweld in hun land. Ik noem u de hongersnood onder miljoenen mensen in Jemen, als gevolg van de al bijna vier jaar durende burgeroorlog. Ik noem u het gewelddadige conflict in Congo, dat al jaren duurt en vele levens eist. Vele onschuldigen, waaronder kinderen, zijn het slachtoffer.

Wij herdenken vanmiddag, in de schaduw van de toren, de vele onschuldige Westkappelse slachtoffers van het oorlogsgeweld, waaronder kinderen, nu alweer 74 jaar geleden.

Deze toren vertoonde weinig schade na het geallieerde bombardement op Westkapelle, begin oktober 1944, maar deze molen des te meer (foto molen tonen). 44 mensen, die in de molen schuilden voor het geweld, kwamen om, toen molen De Roos vol getroffen werd en instortte (foto tonen) en het zeewater binnenstroomde. 44 mensen, waar onder de ouders van de molenaar, beiden 73 jaar, kregen hier hun laatste rustplaats. Maar ook de namen van kinderen, slechts een paar jaar oud en zelfs baby's van een paar maanden, staan op grafstenen, rond het kruis. En wij, oud en jong, gedenken hen, oud en jong!

'Heeft het nog wel zin?' is een vaak gestelde vraag, 'het is al zo lang geleden!'. "Ja", zal Jo Theune zeggen, de zoon van de molenaar, nu ruim 80 jaar oud, en elk jaar weer aanwezig. "Ja", zal de ook nu aanwezige familie van de omgekomen verzetsstrijder Jakob Brassier zeggen.

"Ja", zeiden de kinderen vanmorgen in de kring. We moeten goed beseffen hoe kostbaar onze vrijheid is. Hoe waardevol is het niet dat je in vrede mag leven én spelen! Want kijk eens wat er gebeurt in Venezuela, in Jemen, in Congo. En kijk eens wat er in je eigen land is gebeurd, in je eigen dorp! Vergeet dat niet!

Op verzoek van het Polderhuis, het oorlogsmuseum, hier in Westkapelle, zullen verschillende oudste kinderen van de school, 10, 11, 12 jaar de oorlogservaringen van de kinderen van toen inspreken, zodat het verhaal verder verteld wordt, opdat we niet vergeten.

Onze Maarten (11 jaar oud) vertelt wat Kees Pouwelse, toen 12 jaar, heeft meegemaakt.

"Mijn naam is Kees, ik ben nu 12 jaar oud. Er komt een Duitse soldaat die ons waarschuwt: "Menschen wegfahren, das wasser kommt!" Wij kruipen uit de schuilkelder en wat we zien is verschrikkelijk! Wij kijken zo in de zee. De dijk is stukgegooid. De molen, waar veel mensen in de kelder zitten, is één grote puinhoop. Wij vluchten richting de vuurtoren waar mijn opa en oma in de buurt wonen. Zij zijn heel blij, want zij wisten dat wij dicht bij de molen zaten en vreesden het ergste."

Opdat wij niet vergeten.

Maud en Beau lezen straks het gedicht, 'Wat eens ons lieflijk dorpje was', geschreven door M. Faasse vlak na het verwoestende bombardement op Westkapelle, oktober 1944.

Opdat wij niet vergeten.

En alle kinderen van groep 7/8 leggen straks bloemen bij de grafstenen van hen die omkwamen, een baby, een kind, een broer, een zus, een mama, een papa, een oma, een opa, een tante, een oom, een vriend.

Opdat wij niet vergeten.

En alle kinderen zingen het lied, in het Engels, 'Singing in freedom'. Zingen in vrijheid. We're singing in freedom and we will remember them.

We zingen in vrijheid en zullen hen niet vergeten.

We gedenken in vrijheid en zullen hen niet vergeten.

Heeft het nog zin? Hoor ik daar een volmondig JA!

In de bijbel lees ik ook een volmondig JA. Het komt van God. Hij vergeet ons niet!

In de kring, aan het begin van de schooldag, lees ik uit de kinderbijbel. In die bijbel zit een oude ansichtkaart. Op de kaart staat een meisje met in haar beide handjes een musje.

Er staat een tekst bij: **Wij zijn in Gods handen en dat is goed.**

En hoe is het met die ruzie afgelopen, waarover ik sprak?

Het is goed gekomen. Sterker nog, de kinderen hebben laten zien, dat ze de zorg voor elkaar hebben en in vrede met elkaar kunnen omgaan. We hebben er gisteren, samen, een prachtige dag van gemaakt. En als het aan mij ligt, dan zullen we dit schooljaar nog vele prachtige dagen beleven met elkaar. Ook als het aan jou ligt?

Zul je dat niet vergeten?

Singing in freedom (melodie: Als Gods Geest)

At the end of the war in '44
A lot of people lost their life

refrein: We're singing in freedom
and we will remember them

Westkapelle's liberation came
the darkest day of all

The war is over, we live in peace
but we will remember them

And now we're happy, we laugh and play,
this is our place, our home